

En

korvgryta blir festmat om den är vällagad. Foto Colourbox

Äldremat varierar från gourmet till oätlig

2011-09-15

SPF:s matpatrull har rört om i grytorna i Jönköpings län. Avslöjandet att kvaliteten på äldrematen varierade från gourmetklass till oätlig har redan fått kommuner att leta efter mer pengar till maten.

Bäst och sämst

Så betygsattes matupplevelserna (smak, service, hygien, lokaler osv):

Habo 5

Tranås, Berget 5

Vetlanda, Snäckan 5

Mullsjö 4

Nässjö, Parkgården 4

Gnosjö 3

Jönköping, Lindgården 3

Aneby 2

Eksjö, Snickaren 2

Sävsjö, Bryggaren 2

Värnamo, Västrabo 2

Gislaved, Anderstorp 1

Vaggeryd, Furugården 1

- Hittills är responsen väldigt positiv, säger Curt Carlqvist, en av tre deltagare i matpatrullen.

Matpatrullen har tillsatts av distriktsstyrelsen i SPF:s Jönköpingsdistrikt. Hösten 2010 och våren 2011 har patrullen besökt ett äldreboende i var och en av kommunerna i Jönköpings län.

Innan undersökningen har deltagarna utbildats av Linda Martinsson, kostchef på Tre stiftelser i Göteborg, som vunnit priser för sin äldremat.

Och resultatet från undersökningen är tydlig. Kvaliteten på maten som serveras till äldre i Jönköpings län varierar kraftigt.

I Mullsjö serverades en hemlagad korvgryta med äppelklyftor, rödlök, basilika och grädde där grönsakerna är al dente, och smakerna gifte sig. I Vaggeryd en fabrikstillverkad fiskrätt som inte gick att tugga.

“Den fabrikstillverkade maten har varit direkt dålig, smaklös med fel konsistens och ful.” skriver Matpatrullen i sitt utlåtande.

Var det något som förvånade er när ni testade maten?

- Ja, det var två saker. Det första är att det var så god service, det hade vi inte väntat oss. Det andra var att det är så fantastiskt fin mat på vissa ställen. Vi hade väntat oss att maten skulle vara dålig eller medioker. Men på fem av tretton testade boenden smakade maten perfekt!

Maten på äldreboendena har betygssatt mellan 1 och 5, där 5 är bäst. Viktigast för betyget har varit hur god maten smakar. Men faktorer som service, trivsel, tillgång till salladsbord och kaffe har också tagits med i bedömningen.

Boendena i Habo, Tranås och Vetlanda får högsta betyg. Där har man lyckats med helheten. På tre av de tretton boendena bedöms maten i stället som dålig. Anderstorp och Vaggeryd får allra lägst betyg, medan Aneby, som också hade oätlig mat, ändå får en tvåa på grund av sin fantastiska service och sitt salladsbord.

“När man inte serverar acceptabel mat på äldreboendena anser man att gästerna inte har något människovärde”, skriver Matpatrullen, och jämför med maten som serveras på landets fängelser. Den är ofta bättre, menar man.

Och kritiken verkar få effekt. En lokal politiker med sin mor på ett av boendena med sämst betyg har, enligt Curt Carlqvist, fått reda på undersökningen. Och redan lär den aktuella kommunen ha börjat se om det inte går att satsa mer på äldrematen.

- Vi kommer att få fortsatt förtroende nästa år. Men då kommer vi att fokusera på ekonomin. Hur mycket kostar varje portion i varje kommun, säger Curt Carlqvist, som också säger att de ska försöka testa fler boenden nästa år.

Responsen i bygden är positiv. På vägen till SPF:s möte blev Curt Carlqvist stoppad av polisen, som vevade ner rutan och tackade för undersökningen. Och det ser ut som om matpatrullen kan få efterföljare på fler håll. Redan har SPF:s Kalmardistrikt anmält intresse för en liknande undersökning. Och Curt Carlqvist hoppas att fler ska haka på.

Kan matpatruller rentav komma igång över hela landet?

- Det vore ju det bästa.

Frida Andersson Johansson
frida.johansson@veteranen.se